

Resultaten *Salmonella* analyses bij pluimvee in België in 2023

In 2023 voldeed België aan de vooropgestelde Europese doelstellingen¹ voor *Salmonella* bij fokpluimvee, vleeskippen en vleeskalkoenen. Dit was niet het geval bij leghennen waar de prevalentie van de te bestrijden serotypes hoger lag dan de doelstellingen. De waargenomen prevalenties van de te bestrijden serotypen waren als volgt: 0,70% bij fokpluimvee, ruim onder het wettelijk maximum van 1%, 2,26% bij legpluimvee, boven het wettelijk maximum van 2%, 0,17% bij vleeskippen, ruim onder het wettelijk maximum van 1% en 0% bij vleeskalkoenen waar het wettelijk maximum 1% is. Bij vleeskippen is het aantal tomen positief voor *Salmonella* Infantis gedaald ten opzichte van vorig jaar. De prevalentie van *Salmonella* Paratyphi B var. Java is in 2023 gestegen in vergelijking met 2022 en is bovendien het meest voorkomende serotype. Bij leghennen kwam *S. Enteritidis* het meeste voor.

Bij **fokpluimvee** waren er vier productiebedrijven positief voor een wettelijk te bestrijden serotype: een voor *Salmonella* Infantis en drie voor *Salmonella* Enteritidis. Daarnaast waren er drie opfokbedrijven positief voor een wettelijk bestreden serotype, respectievelijk twee tomen met *Salmonella* Virchow en een toom met *Salmonella* Infantis.

Bij de opfokfase van de **leghennen** waren er in 2023 geen tomen positief voor wettelijk bestreden serotypes. Er testte echter een toom eendagskuikens leghennen positief voor *Salmonella* Enteritidis. Bij leghennen in de productiefase waren 15 tomen positief voor *Salmonella* Enteritidis en twee voor *S. Typhimurium* (incl. de monofasische variant).

Het percentage **vleeskippentomen** dat in 2023 positief was voor *Salmonella* Enteritidis of *Salmonella* Typhimurium bij uitgangscntrole bedroeg 0,17%, wat een stijging is ten opzichte van 2022.

Hieronder vind je de resultaten van de *Salmonella*-analyses per type pluimvee en een overzicht van de *Salmonella*-serotypes bij Belgische pluimveetomen onderzocht in 2023.

Fokpluimvee

Geen enkele van de 149 geteste tomen (75 beslagen) eendagskuikens fokpluimvee testte positief voor *Salmonella*. Tijdens de **opfokfase** testten 3 van de 339 onderzochte tomen (129 beslagen) positief voor *Salmonella*, alle drie met een te bestrijden serotype namelijk twee tomen met *Salmonella* Virchow en een toom met *Salmonella* Infantis. Tijdens de **productiefase** waren 8 van de 570

onderzochte tomen fokpluimvee (325 beslagen) positief voor *Salmonella*. Vier van deze tomen (0,70 %) waren positief voor een wettelijk bestreden serotype (tabel 1).

Tabel 1: Aantal bedrijven en tomen fokpluimvee positief voor *Salmonella* tijdens de productiefase in 2023. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij fokpluimvee

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Emek	2	1	1
S. Enteritidis	5	3	3
S. Isangi	1	1	1
S. Rissen	1	1	1
S. Infantis	1	1	1
S. Senftenberg	1	1	1

Leghennen

4 van de 306 tomen eendagskuikens (122 beslagen) testte positief voor *Salmonella*, waarvan één voor het te bestrijden serotypes *Salmonella* Enteritidis en drie voor *Salmonella* Kedougou. Tijdens de **opfokfase** werden 216 tomen (101 beslagen) onderzocht, waarbij geen enkele toom positief testte voor *Salmonella*. Tijdens de **productiefase** waren 28 van de 751 onderzochte tomen leghennen (506 beslagen) positief voor *Salmonella*. 17 van deze tomen (2,26%) waren positief voor een wettelijk bestreden serotype, meer bepaald 15 tomen voor *Salmonella* Enteritidis en 2 tomen voor *Salmonella* Typhimurium (tabel 2).

Tabel 2: Aantal bedrijven en tomen leghennen positief voor *Salmonella* tijdens de productiefase in 2023. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij leghennen.

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Agama	1	1	1
S. Enterica I 8,20:z4,z23:-	1	1	1
S. Enteritidis	30	15	14
S. Havana	2	2	2
S. Infantis	3	2	2
S. Mbandaka	6	5	5
S. Monophasic Typhimurium	1	1	1
S. Stourbridge	2	2	2
S. Typhimurium	2	1	1

Vleeskippen

In 2023 testten 12 van de 11.016 tomen eendagskuikens vleeskippen (1.827 beslagen) positief voor *Salmonella*. Van deze positieve leveringen waren twee tomen positief voor *Salmonella* Enteritidis en geen voor *Salmonella* Typhimurium (tabel 3).

Tabel 3: Aantal bedrijven en tomen eendagskuikens positief voor *Salmonella* in 2023. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij vleeskippen.

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Enteritidis	2	2	2
S. Infantis	1	1	1
S. Paratyphi B var Java	6	6	6
S. Saintpaul	2	1	1
S. Virchow	2	2	2
S. Yoruba	1	1	1

Van de 11.294 tomen (1.895 beslagen) waren er 244 met een *Salmonella*-positieve uitgangscntrole. Bij 0,17% van de tomen werd een wettelijk bestreden serotype vastgesteld, namelijk *Salmonella* Enteritidis (drie tomen), monofasische *Salmonella* Typhimurium (vier tomen) of *Salmonella* Typhimurium (twaalf tomen). Het aantal tomen dat positief testte voor *Salmonella* Infantis is gedaald ten opzichte van 2022. *Salmonella* Paratyphi B var. Java is het serotype dat in 2023 het meeste voorkwam, meer dan in 2022 (tabel 4).

Tabel 4: Evolutie jaarlijks aantal tomen vleeskippen positief voor *Salmonella* op uitgangscntrole.

SEROTYPE	AANTAL TOMEN						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
S. Enteritidis	13	2	1	2	9	3	3
S. Infantis	73	126	101	133	123	92	70
S. Paratyphi B var. Java	37	66	90	99	112	55	92
S. Typhimurium	9	11	10	4	14	9	12
S. Typhimurium (monofasische variant)*	5	11	14	7	8	5	4
Overige	111	115	82	187	148	69	63
Totaal	248	331	298	432	413	233	244
Percentage positieve tomen	2,4%	3,1%	3,3%	4,03%	3,69%	2,10%	2,16%

*Het gaat om de te bestrijden varianten van de monofasische *Salmonella* Typhimurium

Vleeskalkoenen

In 2023 testte geen van de 193 onderzochte tomen vleeskalkoenen (86 beslagen) positief voor *Salmonella* op uitgangscntrole.

Met dank aan Sciensano voor de berekening van de jaarlijkse prevalenties. De laboratoriumanalyses van *Salmonella* bij fokpluimvee werden uitgevoerd door DGZ, ARSIA en FAVV. Bij de overige pluimveecategorieën gebeurden de analyses door DGZ, ARSIA, Lavetan, Poulpharm en FAVV. In dit document werd een toom of bedrijf positief voor meer dan één *Salmonella* -serotype meer dan één keer geteld in de tabellen.

¹ Europese doelstellingen voor het terugdringen van *Salmonella* (Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van *Salmonella* en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers):

- **Fokpluimvee** : jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen fokpluimvee positief voor *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow en *Salmonella* Paratyphi B varians Java mag maximum 1% bedragen.
- **Legkippen**: jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen leghennen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 2% bedragen.
- **Vleeskippen**: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskippen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen.
- **Vleeskalkoenen**: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskalkoenen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen